

Instrukcja w sprawie systemu audytu wewnętrznego w m.st. Warszawie

Rozdział 1

System audytu wewnętrznego i jego cele

- § 1. Wprowadzony w m.st. Warszawie audyt wewnętrzny realizowany jest przez Biuro Kontroli Wewnętrznej i Audytu i stanowi system, który działa na rzecz Prezydenta m.st. Warszawy oraz wspiera osiągnięcie wytyczonych celów poprzez systematyczne i konsekwentne działanie służące ocenie i poprawie skuteczności zarządzania ryzykiem występującym w działalności miasta, systemu kontroli oraz procesów zarządzania miastem.
- § 2. Poprzez audyt wewnętrzny dokonywana jest obiektywna i niezależna ocena obszarów poddawanych audytowi wewnętrznemu i zachodzących w nich procesów, mająca na celu sprawdzenie:
- 1) zgodności prowadzonej działalności w danym obszarze z przepisami prawa, standardami wewnętrznej kontroli, w szczególności finansowej, zwłaszcza pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, dokładności, kompletności, przejrzystości, efektywności i terminowości;
 - 2) sposobu opracowania i wdrażania określonych procedur;
 - 3) prawidłowości opracowania ścieżki audytu wewnętrznego;
 - 4) zgodności wyników z wytyczonymi celami, zamierzeniami i zadaniami.
- § 3. System audytu wewnętrznego jest niezależny od czynności operacyjnych, systemu zarządzania, a zwłaszcza od systemu księgowego i kontroli wewnętrznej.
- § 4. Badanie kontroli wewnętrznej przez audyt wewnętrzny nie zwalnia kierowników komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy z odpowiedzialności za utrzymywanie właściwego i skutecznego procesu kontroli wewnętrznej.
- § 5. Audyt wewnętrzny dokonuje oceny jakości działania komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy w celu ustalenia, czy cele i zadania jednostki zostały osiągnięte.
- § 6. System audytu wewnętrznego działa zgodnie z powszechnie uznawanymi standardami audytu wewnętrznego, o których mowa w art. 35o ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26

listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r., Nr 15 poz.148 z późn.zm.).

§ 7. W przypadku ujawnienia, iż przeprowadzanie audytu wewnętrznego było niezgodne ze standardami, o których mowa w § 6, co miało wpływ na czynności audytowe, należy zgłosić ten fakt Prezydentowi m.st. Warszawy.

§ 8. Czynności audytowe obejmują:

- 1) identyfikowanie i monitorowanie procesów istniejących w m.st. Warszawie;
- 2) planowanie audytu;
- 3) dokonywanie opisów procesów, o których mowa w pkt 1, gromadzenie dokumentacji i informacji dotyczących tych procesów, a zwłaszcza informacji o systemie kontroli wewnętrznej;
- 4) dokonywanie wstępnego przeglądu procesów, o których mowa w pkt 1;
- 5) identyfikowanie i ocenę ryzyka istniejącego w procesach oraz prawdopodobieństwa jego wystąpienia;
- 6) dokonywanie, w cyklu pięcioletnim, audytu finansowego lub operacyjnego procesów zachodzących w m.st. Warszawie;
- 7) opracowywanie i przedstawianie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych;
- 8) czynności sprawdzające.

§ 9. Z przeprowadzonego zadania audytowego sporządza się:

- 1) sprawozdanie cząstkowe, obejmujące ustalenia dotyczące jednej komórki organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy lub jednostki organizacyjnej m.st. Warszawy;
- 2) sprawozdanie, obejmujące ustalenia dotyczące całego obszaru lub procesu objętego zadaniem audytowym.

§ 10. Sprawozdanie cząstkowe sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kierownik komórki lub jednostki, w której przeprowadzany był audyt, a drugi jest przechowywany w aktach bieżących audytu.

§ 11. Sprawozdanie cząstkowe podpisuje audytor wyznaczony do przeprowadzenia audytu w danej komórce organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy lub jednostce organizacyjnej m.st. Warszawy oraz jej kierownik, a w razie jego nieobecności - osoba pełniąca jego obowiązki, w ciągu 14 dni od daty jego otrzymania. Kierownik komórki lub jednostki, w której przeprowadzany był audyt, może odmówić podpisania sprawozdania, składając, w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie tej odmowy.

- § 11. Do sprawozdania cząstkowego stosuje się odpowiednio przepisy § 20 – 21 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2002 w sprawie szczegółowego sposobu i trybu prowadzenia audytu wewnętrznego (Dz.U. Nr 111 poz. 973)
- § 12. Sprawozdanie jest sporządzane w oparciu o sprawozdania cząstkowe.
- § 13. Do sprawozdania stosuje się przepisy § 20 i § 22 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu prowadzenia audytu wewnętrznego, z tym że przez kierownika jednostki należy rozumieć Prezydenta m.st. Warszawy, a przez kierownika komórki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny odpowiednio kierownika komórki organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy lub kierownika jednostki organizacyjnej m.st. Warszawy.
- § 14. Sprawozdanie podpisuje Dyrektor Biura Kontroli Wewnętrznej i Audytu.
- § 15. Jeżeli w trakcie wykonywania czynności audytowych audytor stwierdzi, że ujawnione nieprawidłowości wymagają podjęcia natychmiastowych działań, niezwłocznie informuje o tym, za pośrednictwem Dyrektora Biura Kontroli Wewnętrznej i Audytu, Prezydenta m.st. Warszawy oraz osoby właściwe do podjęcia działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.
- § 16. Audytorzy wewnętrzni zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych m.st. Warszawy, o których mowa w § 2 zarządzenia, przekazują Prezydentowi m.st. Warszawy uzgodniony z kierownikiem jednostki plan audytu wewnętrznego oraz sprawozdanie z wykonania planu audytu w terminach, o których mowa w art. 35f ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.
- § 17. Prowadzenie audytu wewnętrznego w jednostkach organizacyjnych m.st. Warszawy przez audytorów zatrudnionych w tych jednostkach nie ogranicza uprawnień Biura Kontroli Wewnętrznej i Audytu do prowadzenia audytu na mocy niniejszego zarządzenia.
- § 18. Do wykonywania określonych czynności audytowych, na wniosek Dyrektora Biura Kontroli Wewnętrznej i Audytu, Prezydent m.st. Warszawy może wyznaczyć pracowników zatrudnionych w innych komórkach organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy.

Rozdział 2

Zarządzanie

- § 19. Systemem audytu wewnętrznego w m.st. Warszawie zarządza Dyrektor Biura Kontroli Wewnętrznej i Audytu, zwany dalej Dyrektorem Biura, podlegający bezpośrednio Prezydentowi m.st. Warszawy.
- § 20. Dyrektor Biura ściśle współpracuje z Prezydentem m.st. Warszawy na wszystkich etapach swojej pracy.
- § 21. Dyrektor Biura posiada pełne uprawnienia określone dla audytora w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego i ponosi odpowiedzialność w zakresie działania audytu wewnętrznego.
- § 22. Dyrektor Biura do planowania działania komórki audytu wewnętrznego wykorzystuje przeprowadzaną co najmniej raz w roku analizę ryzyka występującego w działalności m. st. Warszawy. W procesie analizy ryzyka powinny być uwzględnione uwagi Prezydenta m. st. Warszawy.
- § 23. Dyrektor Biura opracowuje procedury i wdraża zasady zapewniające jakość i sprawność działania systemu audytu wewnętrznego, a także monitoruje jego skuteczność.
- § 24. Dla osiągnięcia celów i zapewnienia jakości audytu wewnętrznego, Dyrektor Biura nadzoruje przebieg czynności audytowych i prowadzoną przez audytorów wewnętrznych dokumentację.
- § 25.1. Nadzór, o którym mowa w § 24, polega na:
- 1) przydzieleniu do danego zadania audytowego audytorów wewnętrznych posiadających odpowiednią wiedzę, umiejętności i kompetencje do jego realizacji;
 - 2) zapewnieniu właściwego instruktażu w czasie planowania audytu wewnętrznego, przy uzgadnianiu programu zadania audytowego i w trakcie jego wykonywania;
 - 3) upewnieniu się, że:
 - a) uzgodniony program jest realizowany, a wszelkie zmiany są uzasadnione i zaakceptowane,
 - b) zgromadzona dokumentacja stanowi odpowiednią podstawę ustaleń, uwag i wniosków,
 - c) plan audytu wewnętrznego, tryb jego przeprowadzenia, sposób udokumentowania wyników audytu i sprawozdanie z zadania audytowego są zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego,
 - d) cele audytu wewnętrznego zostały osiągnięte;

- 4) prowadzeniu okresowych przeglądów dokumentacji audytowej, lub zleceniu wykonania takich przeglądów przez inną osobę zatrudnioną w Biurze Kontroli Wewnętrznej i Audytu, posiadającą znajomość praktyki audytu i standardów;
 - 5) umożliwieniu audytorom wewnętrznym poszerzania wiedzy oraz rozwoju ich umiejętności;
 - 6) wprowadzeniu procedur mających na celu rozwiązywanie kwestii spornych wśród audytorów wewnętrznych.
2. Sposób realizacji nadzoru i jego dokumentowanie określa Dyrektor Biura.

Rozdział 3

Prawa i obowiązki kierowników komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy

- § 26. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy mają prawo do czynnego uczestniczenia w procesie audytu wewnętrznego, a w szczególności do:
- 1) zapoznawania się, na każdym etapie audytu wewnętrznego, z ustaleniami, uwagami i wnioskami audytora wewnętrznego;
 - 2) zgłaszania umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń stanu faktycznego, analizy przyczyn i skutków stwierdzonych uchybień oraz uwag i wniosków zawartych w sprawozdaniu cząstkowym z przeprowadzonego zadania audytowego;
 - 3) zgłaszania Dyrektorowi Biura zastrzeżeń w zakresie czynności wykonywanych przez audytora wewnętrznego.
- § 27. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy oraz ich pracownicy mają obowiązek opracowywania i przekazywania, w terminie wskazanym przez audytora wewnętrznego, materiałów oraz informacji dotyczących zakresu działania ich komórki, które audytor wewnętrzny uzna za niezbędne dla realizacji celów audytu wewnętrznego.
- § 28. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy, w których jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, mają obowiązek, w zakresie swoich kompetencji i w terminie, o którym mowa w art. 35i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, przedkładać Prezydentowi m.st. Warszawy i Dyrektorowi Biura plan działań naprawczych w odpowiedzi na poszczególne ustalenia,

uwagi i wnioski audytora wewnętrznego lub przedstawić przyczyny odmowy podjęcia działań naprawczych.

- § 29. W przypadku braku uprawnień kierownika komórki organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy lub jednostki organizacyjnych m.st. Warszawy, w której przeprowadzany jest audyt wewnętrzny, do podjęcia decyzji o działaniach naprawczych, zwraca się on z pisemnym wnioskiem do Prezydenta m.st. Warszawy lub nadzorującego Zastępcy Prezydenta. O przesłaniu wniosku kierownik komórki organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy lub jednostki organizacyjnej m.st. Warszawy informuje niezwłocznie Dyrektora Biura.
- § 30. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy oraz ich pracownicy mają obowiązek współpracować z audytorami wewnętrznymi w zakresie identyfikacji, analizy i oceny ryzyka, monitoringu obszarów działania m.st. Warszawy i zachodzących procesów w tych obszarach, a także w zakresie innych czynności audytowych, przy których taka współpraca jest niezbędna.
- § 31. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy mają obowiązek wprowadzić na potrzeby audytu wewnętrznego, karty wzorów podpisów osób, które zaangażowane są w procedury kontroli wewnętrznej w danej komórce lub jednostce.

Rozdział 4

Uprawnienia i obowiązki audytora wewnętrznego oraz zakres jego odpowiedzialności

§ 32. Audytor wewnętrzny ma prawo do:

- 1) wglądu do wszelkich dokumentów i materiałów związanych z działalnością komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy, w tym sprawozdań z audytu wewnętrznego i akt bieżących audytu prowadzonego przez audytorów zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych m.st. Warszawy, o których mowa w § 2 zarządzenia, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i o ochronie danych osobowych;
- 2) swobodnego kontaktowania się z pracownikami komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy;
- 3) swobodnego poruszania się po budynkach zajmowanych przez komórki organizacyjne Urzędu m.st. Warszawy i jednostki organizacyjne m.st. Warszawy, z zachowaniem zasad dotyczących ochrony informacji niejawnych.

- § 33. Audytor wewnętrzny dokonuje badania obszarów poddawanych audytowi wewnętrznemu stosując techniki, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego.
- § 34. Czynności, o których mowa w § 32 - 33, nie wymagają zgody kierownika komórki organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy lub jednostki organizacyjnej m.st. Warszawy, której dotyczą i nie muszą być prowadzone za jego pośrednictwem lub w jego obecności.
- § 35. Audytor wewnętrzny powinien być bezstronny i wykonywać czynności audytowe z należytą starannością.
- § 36. Rzeczywiste lub domniemane naruszenie niezależności lub obiektywizmu audytora wewnętrznego powinno być zgłoszone Dyrektorowi Biura.
- § 37. Audytor wewnętrzny ma obowiązek szanować wartość i własność informacji, którą otrzymał w trakcie wykonywania czynności audytowych i nie ujawniać jej bez odpowiedniego upoważnienia, chyba że istnieje prawny lub zawodowy obowiązek jej ujawnienia.
- § 38. Plany audytu podlegają udostępnieniu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112 poz.1198 z późn. zm.).
- § 39. Sprawozdania z przeprowadzenia audytu wewnętrznego oraz akta bieżące audytu podlegają udostępnieniu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, po upływie terminu, o którym mowa w art. 35i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i o ochronie danych osobowych.
- § 40. Audytor wewnętrzny ocenia:
- 1) zgodność osiągniętych efektów z celami m.st. Warszawy;
 - 2) funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej;
 - 3) słabości w obszarach działalności komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy i jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy;
 - 4) system zarządzania ryzykiem, jego prawidłowość i gwarancję osiągnięcia celów.
- § 41. Audytor wewnętrzny ma obowiązek:
- 1) zgromadzić wystarczające, wiarygodne, odpowiednie oraz użyteczne informacje pozwalające na osiągnięcie celów założonych dla danego zakresu czynności audytowych;

- 2) opierać ustalenia oraz wyniki i wnioski z czynności audytowych na odpowiednich analizach i ocenach zebranych dowodów;
- 3) ocenić w oparciu o wyniki analizy ryzyka, adekwatność i skuteczność systemu kontroli obejmującej zarządzanie, działalność operacyjną i systemy informatyczne, pod względem:
 - a) wiarygodności i integralności informacji finansowych i operacyjnych,
 - b) skuteczności i wydajności badanych operacji,
 - c) zabezpieczenia interesów m.st. Warszawy,
 - d) zgodności z prawem;
- 4) dokumentować istotne informacje dla poparcia ustaleń, uwag i wniosków z czynności audytowych;
- 5) niezwłocznie informować odpowiednie osoby o wynikach czynności audytowych;
- 6) chronić przed osobami nieupoważnionymi informacje uzyskane w trakcie wykonywania czynności audytowych.

§ 42. Audytor wewnętrzny nie może brać udziału w opracowywaniu i we wdrażaniu zasad zarządzania.

§ 43. Audytor wewnętrzny nie ponosi odpowiedzialności za opracowanie i wdrożenie zasad zarządzania.

§ 44. Audytor wewnętrzny przeprowadzający audyt obszaru, za który odpowiada Dyrektor Biura, podlega nadzorowi osoby wyznaczonej przez Prezydenta m.st. Warszawy.